

BD Editor je jedním z mála opravdu dobrých ryze českých produktů pro Amigu. Pochází z dílny firmy B&D Pavla a Lenky Čížkových, tvůrců BD Manažeru.

Co je české...

BD Editor patří do třídy textových procesorů, tedy programů na zpracování složitě formátovaného textu. K nim se řadí takoví velikáni, jako je WordWorth (nyní ve verzi 6) firmy Digita nebo FinalWriter (nyní ve verzi 5) firmy Softwood.

Čím může BD Editor konkurovat? Malými hardwarovými nároky, lidovou cenou a především plnou podporou češtiny. BD Editor by se měl stát tím, čím byl pro české uživatele počítačů kompatibilních s PC Text602 a nyní je Word 6 či 7 pod Windows.

Hardwarové nároky

BD Editor je nenáročný program a poběží i na Amize 500 se systémem 2.0+ a jedním megabajtem paměti. Dodává se v plné verzi a v miniverzi, v níž chybí kontrola pravopisu a export/import textů (kromě ASCII). Pro plnou verzi autoři doporučují více paměti a dvě disketové jednotky. Pro práci s vektorovými fonty je však pevný disk nutností. Od starších modelů počítačů Amiga, jako jsou A500, A500+ nebo A600, nelze bez turbokaret očekávat žádné zázraky, co se rychlosti týče, zvláště při překreslování obrazovky ve vyšších rozlišeních (známý

problém nízké rychlosti grafických čipů zůstává i u novějších modelů a lze jej vyřešit grafickou kartou, nejlépe kompatibilní s CyberGraphX) a při přepočítávání vektorových fontů s použitím lupy.

Editor

BD Editor používá systémové ovládací prvky (rekvestery, tlačítka, menu), takže pokud je pro vás Workbench prozkoumanou pevninou, nebudete mít s ovládáním programu žádné problémy. Po spuštění se na obrazovce objeví editační okno, v jehož horní části se nacházejí ikony s nejfrekventovanějšími ovládacími prvky. Ikony nabízejí běžné funkce, jako je práce s fonty, formátování textu, funkce clipboardu, otevírání a ukládání dokumentů, tisk. BD Editor umožňuje otevírat dokumenty vytvořené i v jiných editorech. Podporovanými formáty jsou ASCII, WordWorth, RTF a ProWrite. Při exportu lze zvolit, jaké má být použito kódování češtiny a zda má být znak konce řádku na každém řádku, nebo jen na konci odstavce. Program podporuje kódování bratří Kamenických, KOI8, KOI8 PageStream, Latin2, PBX, E2, Windows EE, dokonce i Macintosh CE.

BD Editor podporuje bitmapové i vektorové Agfa Intelli-fonty, standardně podporované systémem. V případě, že máte instalován Adobe Type Manager (v současné době se nabízejí dvě mož-

Popis

BD Editor

Textový procesor pro Amigu.

Hardwarové nároky: Amiga 500 a vyšší, doporučeny jsou dvě mechaniky nebo pevný disk.

Softwarové nároky: Workbench 2.0+ a vyšší.

Výrobce/poskytl: B&D.

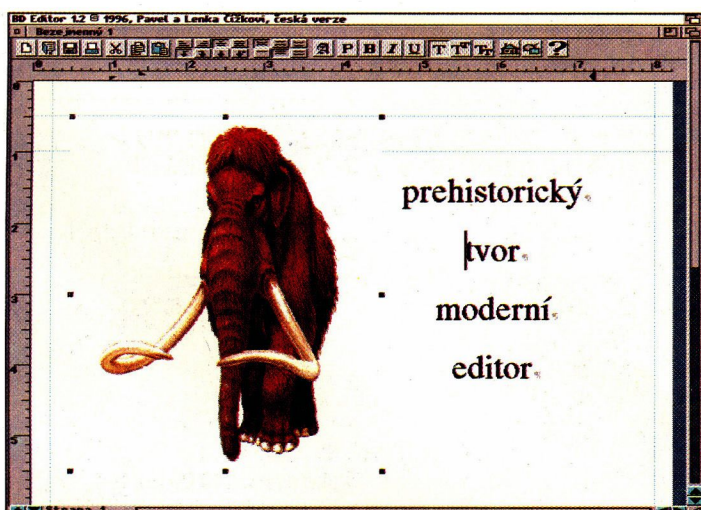
Cena: 1250 Kč, plná verze.

nosti: T1Manager – knihovna Type1.library a Adobe TypeFace Engine – knihovna Post.library, obě jsou shareware), můžete používat i fonty Adobe Type 1.3. Vektorové fonty z kvalitní tiskový výstup. V ceně programu je zahrnuta sada bitmapových fontů v normě KOI8 (jde o české období fontů dodávaných s Workbenchem 2.0 a vyšším) a tři kvalitní české vektorové fonty. Kromě typu a velikosti fontu lze nastavit i různé styly písma (normální, tučné, kurziva, podtržené) a umístění písma (normální, dolní či horní index). Editor je typu WYSIWYG (What You See Is What You Get) a přesně to, co vidíte na obrazovce, se objeví na listu papíru, který vyjede z tiskárny.

V nejnovější verzi 1.2 lze do textu vkládat bitmapové obrázky ve formátu IFF nebo jednoduché vektorové objekty jako linky, trojúhelníky, kříže, elipsy, obdélníky a další. Lze je nechat libovolně obtékat textem (zleva, zprava, automatický výběr), překrývat nebo jednoduše vytvářet kopie. Poloha objektu může být relativní, což znamená, že objekt není pevně umístěn na stránce, ale pohybuje se zároveň se zvoleným odstavcem. Tuto funkci zatím nemá žádný jiný textový editor na Amize.

Editor používá množství klávesových zkratk, které by měly urychlit psaní textů a zpříjemnit ovládání BD Editoru (lze nastavit i ovládání podobné editorům WordWorth 4 nebo jiným používaným na PC). Některé klávesové zkratky jsou však voleny dost netradičně.

V BD editoru by se rozhodně neztratily funkce **Undo** a **Redo**, u jiných editorů obvyklé. BD editor obsahuje všechny běžné funkce pro formátování textu a využívá standardní systémový clipboard, pro který lze nastavit způ-

Pohled na pracovní plochu BD Editoru.

sob vnitřního kódování (E2, KOI8, PBX), aby nedocházelo k chybám při používání různých norem. K menším problémům může dojít při používání různých implementací češtiny přímo ve Workbenchu (u nás asi nejrozšířenější lokalizace v normě E2) a v BD Editoru, který používá jako svoje vnitřní kódování KOI8. Podobná situace může nastat i s nastavením různých map klávesnic. Budou-li mít registrovaní uživatelé zájem, jsou autoři ochotni připravit i katalogy pro E2.

Korektor

Co chybí všem, byť sebelepším a sebedražším editorům (Pozor, cena nerozhoduje o kvalitě produktu, a proto mezi nimi nelze hledat přímou úměru!) zahraniční výroby na Amize a co chybělo donedávna i editorům vyrobeným u nás, je kontrola českého pravopisu. V tomto směru však BD Editor předběhl konkurenci, nabízející pouze kontrolu pravopisu v anglickém či německém jazyce. Kontrola pravopisu vestavěná v BDE je založena na systému autorů RNDr. Jánuse Drózd, CSc., RNDr. Jana Hajiče a RNDr. Jana Hrice. Slovní zásoba češtiny je soustředěna ve třech slovnících: velkém, příručním a pomocném. Velký slovník obsahuje kolem 90 000 slov a je umístěn na pevném disku (v horším případě na disketě). Příruční slovník obsahuje nejfrekventovanější česká slova a při inicializaci se kopíruje do paměti RAM, což urychluje vyhledávání. Pomocný slovník obsahuje obvykle specifickou slovní zásobu a uživatel ji může sám průběžně doplňovat. Slovníky jsou jak v české, tak slovenské verzi. Korektor hledá každé slovo postupně v příručním, pomocném a pak ve velkém slovníku. Kromě zmíněných slovníků může korektor používat i dočasný slovník, uložený pouze v paměti. Korektor zkoumá každé slovo samostatně bez ohledu na kontext. Odhalí a označí jako chybná ta slova, která v češtině neexistují nebo nejsou obsažena ani v jednom z uvedených slovníků. Upozorní na překlep, vynechání nebo přidání písmene, v jehož důsledku vznikne nesprávné slovo. Korektor neposuzuje správnost velkých písmen, tvary, pády ani použití i/y v příčestích. Kontrolu můžete provádět buď jednorázově v části textu, nebo ji necháte probíhat průběžně. Při

kontrole části textu bude program kontrolovat buď celý text, nebo jen od kurzoru dále. Narazí-li na slovo, které považuje za chybné, nabídne několik možností, které by mohly být správné, nebo si může slovo jako správné poznamenat. Od verze 1.2 si lze také dokoupit anglický slovník.

Dělení slov

Kromě korektury pravopisu nabízí BD Editor ještě rozdělování slov. Rozdělování provádí program buď pomocí slovníků, nebo algoritmem (což se jeví jako rychlejší, protože se nepracuje s diskem). Dělení probíhá dobře až na občasně chyby, kdy na konci řádku zůstane samohláska s rozdělovníkem a zbytek slova se přenesle na další řádek, což nevypadá příliš esteticky!

Nejste-li s algoritmickým dělením spokojeni, doporučují autoři bezprostředně před tiskem přeformátovat dokument s dělením pomocí slovníku. To by mělo všechny problémy odstranit.

Tisk

BD Editor podporuje ovladače všech českých národních prostředí (E2, KOI8, PBX), a to dává uživateli široké možnosti při výběru ze systémových ovladačů. Zároveň umožňuje přímý tisk s využitím českých znaků v paměti tiskárny. Tisk může probíhat v textovém i v grafickém režimu (při nastavení vysokého rozlišení je velmi kvalitní).

Manuál

Manuál je dodáván v tištěné podobě. Je rozdělen na dvě části – v první se uživatel dozví něco o základních způsobech ovládání BD Editoru a v druhé je podrobný popis jednotlivých funkcí editoru. Dále obsahuje přílohy se se-

znamem horkých kláves, s rozložením klávesnice a uzavírají ho odpovědi na nejčastější problémy s BD Editorem.

Manuál je také ve formátu Amiga-Guide. Ten slouží jako nápověda a můžete ho kdykoliv během psaní vyvolat klávesou *Help*. Nápověda obsahuje popis ovládacích prvků okna s dokumentem, seznam všech klávesových zkratk a popis ovládání nápovědy.

Závěrem

V současnosti je BD Editor jednoznačně nejlepším českým textovým editorem pro Amigu. Vzhledem k situaci na našem trhu se softwarem je snaha tvůrců obdivuhodná. Editor ve verzi 1.0 obsahoval množství chyb a nedostatků, jež byly ve verzi 1.2 úspěšně odstraněny. Autoři reagovali na připomínky uživatelů a tak přibyla podpora pro AREXX, vektorové objekty a další. BD Editor je i nadále vyvíjen a můžeme se těšit na nová vylepšení. Už teď se mluví o verzi 1.3, která by měla dovolit členění dokumentu, umožnit lepší práci se styly odstavců podobné Wordu na PC, s tabulkami atd.

Registrovaným uživatelům autoři poskytují výrazné slevy na další produkty firmy B&D, např. na BD Manažer 2.0, a nárok na výhodný upgrade programů. Uživatelé jsou také včas informováni o nových produktech a verzích.

BD editor je možné doporučit každému jako hardwarově nenáročný textový editor s výbornou podporou češtiny za velmi výhodnou cenu. Pro všechny majitele starších strojů A500/A600 je to naprosto nejlepší řešení, jak vstoupit do oblasti textových procesorů.

Pavel Strejček

SNÍMAČ ČIPOVÝCH KARET

Zápis a čtení dat z čipových karet s pamětí EEPROM (i telefonní karty). Interní nebo externí provedení.

ceny od 2.550,-

A&L
soft

A & L soft s.r.o.
Otakarova 3, 140 00 Praha 4
tel./fax: 02/692 43 14, 692 43 16